

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesinin tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Çalışma encümenleri mazbataları (1/762)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Teşhik Müdürlüğü

Sayı: 71/2707, 6/433

13. H. 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesinin tasdikına dair olup Çalışma Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 . 1. 1954 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Memleketimizin üyesi bulunduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı Haziran 1953 te Cenevre'de akdettiği 36. toplantısında Teşkilât Statüsüne ait bir tadilname kabul etmiştir. Mezkûr tadilnamenin mevzuu, Teşkilâtın üye sayısındaki artışı göz önünde tutarak Yönetim Kurulunu genişletmek ve 7. maddenin 2. fıkrasının, bugünkü fiilî durum karşısında, artık pratik bir mâna ifade etmeyen son cümlesini kaldırmaktır.

Yönetim Kurulu üyelerinin 32 den 40 a çıkarılması suretiyle, Hükümet, işçi ve iş verenlerin Kurulda daha geniş ölçüde temsil edilmeleri temin olunacak ve 7. maddenin 2. fıkrasının, Yönetim Kurulunun hükümetleri temsil eden 16 üyesinden 6 sının Avrupa dışı memleketlerden olması hakkındaki son cümlesinin kaldırılması ise, Yönetim Kurulundaki Avrupa dışı hükümet üyelerinin sayısı uzun yıllardan beri esasen matlup sayının üstünde bulunduğu için fiilî durumda hiçbir değişiklik ifade etmeyecek bilâkis Yönetim Kurulu üyelerinin seçiminde daha büyük bir serbesti temin etmiş olacaktır.

Teşkilâtın bugünkü durumuna uygun olan ve üyelerine yeni her hangi bir mükellefiyet tahmil etmeyen bu tadilnamenin Hükümetimizce onanmasının uygun olacağı mütalâa edilerek ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/762
Karar No. 43

1 . III . 1954

Yüksek Reisliğe

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesinin tasdikına dair kanun lâyihası, Dışişleri ve Çalışma Vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde encümenimizde incelendi.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üye adedinin artması üzerine yönetim kurulu üye sayısının da 32 den 40 a çıkarılması hususu ile yönetim kurulunda hükümetleri temsil eden 16 devletten 6 sının Avrupa dışı memleketlerden olması hakkındaki anlaşmanın 7 nci maddesinin 2 nci fıkrası, bu hükmün fazlasıyla yerine getirildiği görülerek seçimlerde serbestliği temin etmek düşüncesiyle anlaşmadan çıkarılmış ve bu iki esasa taallûk eden hususlarla ilgili diğer maddelerde de gereken değişikliği muhtevî tadilname, encümenimizce aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Çalışma Encümenine gön-

derilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur. Hariciye Encümeni Reisvekili ve bu mazbata

muharriri
İzmir
C. Baban

Ankara
S. M. Arsal

İmzada bulunamadı

Balıkesir
E. Güreli
Hatay
A. Melek
İzmir
V. Menteş

Kâtip
Denizli
A. Çobanoğlu
İmzada bulunamadı
Balıkesir
E. Budakoğlu

Bursa
H. Köymen
İzmir
S. Giz
İzmir
C. Tunca
Muğla
N. Nadi
Çorum
S. Özer
İzmir
O. Kapani
Muğla
Z. Mandalınci

Çalışma Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Çalışma Encümeni
Esas No. 1/762
Karar No. 10

3 . III . 1954

Yüksek Reisliğe

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesinin tasdikına dair kanun lâyihası 1. III. 1954 tarihinde encümenimize havale edilmiş olup Çalışma Vekâleti mümessili de hazır oldukları halde 2. III. 1954 tarihindeki encümen toplantımızda incelendi.

Hariciye Encümeni mazbatasında da beyan edildiği üzere Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üye adedinin artması ile Yönetim Kurulu üye sayısının (32) den (40) a çıkarılması derpiş edilmiştir.

Bu tadilat mezkûr teşkilâta dâhil milletlerin Yönetim Kurulunda daha geniş bir şekilde

temsilcilerini temin edeceği cihetle şayanı kabuldür.

Ayrıca Yönetim Kurulunda hükümetleri temsil eden (16) devletten (6) sının Avrupa dışı memleketlerden olması hakkındaki mezkûr Sözleşmenin (7) nci maddesinin (2) nci fıkrası da kaldırılmıştır.

Bugünkü Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının elde ettiği rağbet ve bünyesinin her gün biraz daha kuvvetlenmesi böyle bir kayda lüzum hissettirmeyecek dereceye ulaşmasıyla bu fıkranın kaldırılmasında mahzur yoktur.

Bu tadilâtle alâkadar diğer maddelerdeki

değişikliği muhtevi tadilname ittifakla kabul edilmiştir.

Ayrıca Türkiye'nin mezkûr Teşkilâtın 2 Haziran 1954 tarihindeki toplantısına bu tadilnamenin tasdikından sonra iştirakinin zaruri olduğu kanaatiyle tasarının takdimen ve müstaceliyet ile görüşülmesine de karar verilmiştir.

Umumi Heyete arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Çalışma Encümeni

Reisi

Manisa

N. Körez

Kâtip

Giresun

D. Köymen

Mazbata Muharriri

Kocaeli

Y. Kızıoğlu

İstanbul

İ. Altınel

Urfa

F. Ayalp

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesinin Tasdikına dair kanun lâyhası

MADDE 1. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının 4 . VI . 1953 tarihinde Cenevre'de akdettiği 36 ncı toplantısında kabul edilen «Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesi» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekil Devlet Vekili Devlet Vekili
A. Menderes C. Yardımcı
Adalet Vekili Mihi Savunma Vekili
O. Ş. Çiçekdağ K. Yılmaz

İçişleri Vekili

E. Menderes

Maliye Vekili

II. Polatkan

Bayındırlık Vekili

K. Zeytinoglu

Sağlık ve So. Y. Vekili

Dr. E. II. Üstündağ

Tarım Vekili

N. Ökmen

Çalışma Vekili

II. Erkmen

Dışişleri Vekili

F. Köprülü

Millî Eğitim Vekili

R. S. Burçak

Eko. ve Ticaret Vekili

F. Çelikbaş

G. ve Tekel Vekili

E. Kalafat

Ulaştırma Vekili

Y. Üresin

İşletmeler Vekili

S. Yırcalı

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLÂTI STATÜSÜ TADILNAMESİ

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya davet edilerek adı geçen şehirde 4 Haziran 1953 tarihinde otuz altıncı toplantısını akdeden Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin sekizinci maddesini teşkil eden mevzuu inceleyip Teşkilât Statüsünün Yönetim Kurulunun üye sayısına mütâallik bulunan hükümlerindeki «otuz iki», on altı, «on iki» ve «sekiz» sayıları yerine «kırk», «yirmi», «on altı» ve «on» sayılarının konmasını kararlaştırdıktan sonra,

Bin dokuz yüz elli üç yılı Haziran ayının yirmi beşinci günü, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 1953 tarihli tadilnamesi adını taşıyacak olan ve Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün değiştirilmesine ait bulunan aşağıdaki metni kabul etmiştir.

Madde — 1.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün halen yürürlükte olan metninin 7 nci maddesinin 1, 2 ve 8 nci fıkralarıyla 36 nci maddesinde yer almış bulunan «otuz iki», «on altı», «on iki», ve «sekiz» sayıları yerine sırasıyla, «kırk», «yirmi», «on altı» ve «on» sayıları konulmuştur.

Madde — 2.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün bugün yürürlükte olan metninin 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasının son cümlesi kaldırılmıştır.

Madde — 3.

Bu tadilnamenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü, yukardaki maddelere tevfikan, muaddel şekliyle hüküm ifade edecektir.

Madde — 4.

Bu tadilnamenin yürürlüğe girmesini mütaakıp, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün bu tadilname hükümleriyle değiştirilmiş şekline uygun resmî mahiyetteki bir metnini kendisi tarafından gereği veçhile imza edilmiş iki asli nüsha halinde hazırlatacağıdır. Bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivine vazı olunacak diğeri ise, Birleşmiş Milletler Andlaşmasınının 102 nci maddesi hükümlerine tevfikan, tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir. Genel Müdür, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden her birine, bu metne uygun tasdikli birer suret gönderecektir.

Madde — 5.

Bu tadilnamenin resmî iki nüshası konferans başkanıyla Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürünün imzasını taşıyacaktır. Bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivine vazı olunacak, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Andlaşmasınının 102 nci maddesi hükümlerine tevfikan tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir. Genel Müdür, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden her birine, bu tadilnameye uygun tasdikli birer nüsha gönderecektir.

Madde — 6.

1. Bu tadilname hakkındaki onanmalar veya kesin kabuller Milletlerarası Çalışma Bürosu

Genel Müdürüne bildirilecektir. Genel Müdür bu husustaki malûmatı Teşkilât üyelerine iblâğ edecektir.

2. Bu tadilname, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 36 ncı maddesinde derpiş edilmiş bulunan şartlar dairesinde yürürlüğe girecektir.

3. Bu tadilnamenin yürürlüğe girmesini mütaakıp, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü keyfiyeti Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyeleriyle Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinde bildirecektir.

Yukardaki metin, otuz altıncı toplantısını Cenevre'de akdetmiş bulunan ve 25 Haziran 1953 tarihinde toplantısına son verdiği ilân edilen Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından usulüne uygun şekilde kabul olunan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü Tadilnamesinin resmî metnidir.

Bu tadilname metninin İngilizce ve Fransızca dillerinde kaleme alınmış nüshalarından her ikisi de aynı derecede muteberdir.

İşbu 1953 Haziranının yirmi altıncı günü keyfiyetin tasdikı zımında imza edenler :

Konferans Başkanı
Irving M. Ives
(İmza)

Milletlerarası Çalışma Bürosu
Genel Müdürü
David A. Morse
(İmza)

Tavzih notu

Statünün 7 ncı maddesinin 1, 2 ve 8 ncı fıkralarıyla 36 ncı maddesinin bugün yürürlükte olan metinleri ve aynı hükümlerin yukardaki tadilname ile teklif olunan değiştirilmiş metinleri, malûmat husulü için, aşağıda karşılıklı sütunlar halinde gösterilmiştir :

Bugünkü metin

Madde — 7.

1. — Yönetim Kurulu:
Hükümetleri temsil eden on altı, iş verenleri temsil eden sekiz ve, işçileri temsil eden sekiz, ki ceman otuz iki kişiden terekübedecektir.

2. — Hükümetleri temsil eden on altı kişiden sekizi, en büyük sınaî ehemmiyeti haiz üyeler tarafından ve sekizi, yukarda zikri geçen sekiz üyenin murahhasları dışında olmak üzere Konferansta mevcut Hükümet murahhasları tarafından bu husus için seçilen üyeler tarafından tâyin edilecektir.

Temsil edilen on altı üyeden altısı Avrupa dışı Devletler olacaktır.

8. — Yönetim Kurulu, kendi içtüzüğünü tanzim edecek ve bizzat tesbit edeceği tarihlerde toplanacaktır. Kurula dâhil şahıslardan on altı kişinin yazılı müracaatı üzerine, özel bir toplantı yapılacaktır.

Teklif edilen muaddel metin

Madde — 7.

1. — Yönetim Kurulu:
Hükümetleri temsil eden yirmi, iş verenleri temsil eden on ve işçileri temsil eden on, ki ceman kırk kişiden terekübedecektir.

2. — Hükümetleri temsil eden yirmi kişiden onu, en büyük sınaî ehemmiyeti haiz üyeler tarafından ve onu, yukarda zikri geçen on üyenin murahhasları dışında olmak üzere Konferansta mevcut Hükümet murahhasları tarafından bu husus için seçilen üyeler tarafından tâyin edilecektir.

8. — Yönetim Kurulu, kendi içtüzüğünü tanzim edecek ve bizzat tesbit edeceği tarihlerde toplanacaktır. Kurula dâhil şahıslardan on iki kişinin yazılı müracaatı üzerine, özel bir toplantı yapılacaktır.

Madde — 36.

Mevcut üyelerin üçte iki oy çoğunluğu ile, Konferansça bu Statüde yapılması kabul edilen değişiklikler, bu Statünün 7 nci maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince en büyük sınaî önemi haiz olmak sıfatiyle Yönetim Kurulunda temsil edilen sekiz üyenin beşi dâhil bulunmak üzere, Teşkilât üyelerinin üçte ikisi tarafından onanmalarını veya kabul edilmelerini mütaakıp yürürlüğe gireceklerdir.

Madde — 36.

Mevcut üyelerin üçte iki oy çoğunluğu ile, Konferansça bu Statüde yapılması kabul edilen değişiklikler, bu Statünün 7 nci maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince en büyük sınaî önemi haiz olmak sıfatiyle Yönetim Kurulunda temsil edilen on üyenin beşi dâhil bulunmak üzere, Teşkilât üyelerinin üçte ikisi tarafından onanmalarını veya kabul edilmelerini mütaakıp yürürlüğe girecektir.

